

memo aan de gemeenteraad

aan de gemeenteraad
dossiernummer 8661
onderwerp Vervoerplan 2025 concessie Zuid-Holland Noord

van het college van burgemeester en wethouders
datum 08-10-2024

memo

Recent hebben de Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland het vervoerplan 2025 van Qbuzz voor het openbaar vervoer in Zuid-Holland Noord vastgesteld en de Provinciale Staten hierover geïnformeerd. Hierbij informeert het college de raad over dit plan.

Proces naar het vervoerplan 2025

Qbuzz heeft na een aanbestedingsprocedure de concessie Zuid-Holland Noord gegund gekregen en zal per 15 december voor minimaal 13 jaar het vervoer verzorgen in dit gebied. Onderdeel van de offerte van Qbuzz is een vervoerplan voor 2025. Mede op basis van deze geboden dienstregeling heeft Qbuzz de aanbesteding gewonnen. Vervolgens zijn gemeenten betrokken om de plannen door te spreken. Enkel kleine optimalisaties waren mogelijk zolang het binnen het totaal aantal aangeboden dienstregeling uren zou passen.

De gemeente Gouda heeft constructieve gesprekken gevoerd met Qbuzz. Naar aanleiding van die gesprekken en de reactie op het concept vervoerplan heeft er een beperkt aantal aanpassingen plaatsgevonden. Omdat Qbuzz over de gehele linie genomen het vervoeraanbod verbetert, is het college in de basis tevreden over het aanbod. Bovendien is het college positief gestemd over het perspectief en de ontwikkelmogelijkheden bij Qbuzz, zoals die in de gesprekken en reacties naar voren zijn gekomen. Het college hoopt het openbaar vervoer in Gouda samen met Qbuzz en de provincie de komende jaren verder te verbeteren. Het vervoerplan 2025 van Qbuzz is toegevoegd in bijlage 1.

Samenvatting van de belangrijkste wijzigingen voor Gouda

Wijzigingen lijn 1 en 4 (bediening Bloemendaal)

De huidige lijn 1 en 4 komen tot in Plaswijck met een lusroute vanaf het station. De lijnnummering wordt door Qbuzz gewijzigd: in de nieuwe situatie rijdt lijn 1 tussen het station en de halte Gildenburg via de oostelijke route. Bij Gildenburg gaat lijn 1 over in lijn 3 en terug naar het station via Groenhoven (en vice versa). Lijn 3 rijdt na het station door naar Goverwelle, volgens de route van de huidige lijn. Zo ontstaan er meer rechtstreekse verbindingen, bijvoorbeeld tussen Goverwelle en het ziekenhuis.

Uitbreiding lijn 2 (Westergouwe)

Qbuzz geeft nog geen exacte invulling van een langere lijn 2, maar doet de belofte om in overleg de bediening van Westergouwe uit te breiden zodra de infrastructuur het toelaat. Het college is voornemens om de uitbreiding van de dienstregeling, in fases passend bij de bouwopgave, vast te leggen met Qbuzz.

Uitbreiding ritten stadslijnen

In de nieuwe situatie zijn er 3 stadslijnen in Gouda, die allen twee keer per uur rijden (7 dagen per week tot middernacht). Dit is een verbetering die past bij het karakter van de stadslijnen in Gouda.

Vereenvoudiging en uitbreiding traject Gouda/Waddinxveen naar Den Haag

Vanuit Gouda en Waddinxveen zijn er nu 3 lijnen die dagelijks gezamenlijk 12 ritten per richting bieden. Qbuzz brengt dit terug naar 2 lijnen en biedt meer ritten. Lijn 386 gaat nu tussen Gouda en Den Haag; straks rijdt deze lijn tussen Coenecoop en Den Haag, maar gaat in de spits als lijn 275 door naar Gouda. Deze nieuwe opzet maakt scholen in Gouda makkelijker bereikbaar voor onder andere scholieren uit Moerkapelle.

Bediening langs Nieuwe Gouwe O.Z.

De nieuwe lijn 275 doet ook de Goudse Poort aan, waardoor in combinatie met lijn 175 de bediening van Goudse Poort verbetert. Na overleg met de gemeente is bovendien besloten om lijn 275 langs Nieuwe Gouwe O.Z. te laten rijden, onder de voorwaarde dat Gouda daar haltes realiseert. Deze uitbreidingen verbeteren het bereik van de Goudse Poort en Gouwespoor, een lang gekoesterde wens van met name Gouda Onderneemt. Ook het college is van mening dat goed openbaar vervoer ontbreekt in dit gedeelte van Gouda.

Het betreft vooralsnog een spitsbediening, ondanks aandringen van de gemeente om de bediening over de gehele dag te realiseren. Qbuzz heeft wel toegezegd om de tijden zo goed mogelijk aan te sluiten op de schooltijden van het Hoornbeeck College op Gouwespoor. De gemeente bekijkt hoe haltes het beste ingepast kunnen worden en op welk moment. De gemeente heeft met Qbuzz afgesproken dat als er haltes gerealiseerd worden, de bediening van de route via Nieuwe Gouwe O.Z. voor minimaal 5 jaar gegarandeerd is. Het ziet er naar uit dat de haltes voor de bediening van Gouwespoor nog dit jaar gerealiseerd kunnen worden.

Aanpassingen lijn 175 (Gouda – Rotterdam Nesselande)

Met de komst van lijn 275 en door het beperkte gebruik van lijn 175 geeft Qbuzz aan de bediening van lijn 175 terug te brengen naar een uursdienst. Het college is van mening dat dit een negatieve ontwikkeling is en dat is ook aangegeven bij Qbuzz. Ondanks dat met de komst van lijn 275 de bediening van Goudse Poort verbetert, is minder bediening van lijn 175 een verslechtering gezien de bouw van meer woningen langs de Spoorzone. Qbuzz heeft aangegeven voor nu vast te houden aan de uursdienst, maar graag in gesprek te gaan met de gemeente om bij oplevering van projecten in de Spoorzone het vervoeraanbod uit te breiden.

Aanpassing routevariant lijn 196 (Gouda – Rotterdam Capelsebrug)

In de avonduren verdwijnen routevarianten via Lekkerkerk waardoor de bediening eenduidiger wordt. Dit is positief, al zal het effect voor Gouda beperkt zijn.

Extra ritten lijn 497 (R-net Gouda – Schoonhoven)

De periode waarin lijn 497 minimaal elke 10 minuten rijdt wordt door Qbuzz fors uitgebreid. In de nieuwe dienstregeling zal dit tussen 6:45 – 9:00 en 15:30 – 18:00 zijn (in plaats van 7:00 – 8:00 en 16:30 – 17:30 op dit moment). Het college is positief over deze ontwikkeling en denkt dat de lijn daarmee aantrekkelijker wordt voor een bredere groep gebruikers. Er zijn wel enige zorgen ten aanzien van het effect op de verkeersdruk rondom het Kleiwegplein. De vraag is of de doorstroom op het kruispunt goed genoeg is voor de extra busbewegingen (niet alleen van lijn 497 maar ook de andere lijnen). In de afgelopen jaren is de VRI-installatie geoptimaliseerd voor het huidige aanbod en is de rek er uit. Extra bewegingen leiden mogelijk tot extra vertraging op de drukke momenten en Qbuzz is verzocht daar voldoende rekening mee te houden, bijvoorbeeld in de gehanteerde rijtijden.

Lagere tarieven en mogelijke regelingen voor minima

Qbuzz geeft aan het HOV-tarief dat in de concessie geldt, te schrappen en enkel het basistarief te hanteren. Dat wil zeggen dat mensen die reizen met R-net en de snellere lijnen straks goedkoper uit zijn. De tarieven nemen wel jaarlijks toe conform de landelijke index (LTI). Kinderen tot 12 jaar reizen gratis. Dat is een verbetering ten opzichte van nu; bij Arriva mogen alleen kinderen tot 4 jaar gratis reizen. Ook het gebruik van flexvervoer (van deur tot halte) maakt Qbuzz gratis voor reizigers.

Daarnaast heeft Qbuzz 10.000 abonnementen voor sociale minima voor de hele concessie, waarmee een jaar lang gratis gereisd kan worden met Qbuzz tijdens daluren. Er wordt gewerkt aan een verdeelsleutel binnen de concessie en de precieze invulling van het abonnement. Indien 101% van het sociaal minimuminkomen wordt gehanteerd, hebben in heel Zuid-Holland Noord 20.000 inwonende minima hier recht op. Dan zou 50% een abonnement kunnen krijgen. Maar de provincie is ook voornemens om een regeling in te voeren voor de hele provincie, waardoor eerst nog bekeken wordt of dit met het aanbod van Qbuzz te combineren is. Dan zou wellicht een bredere en aantrekkelijkere regeling te maken zijn. De gemeente is betrokken bij de gesprekken hierover en de uitkomsten worden later nog gepresenteerd. De verwachting is dat dit nog niet bij de start van de concessie ingevoerd kan worden, maar ergens in de loop van 2025.

Qbuzz geeft aan voor WMO-geïndiceerde bewoners een proefaanbod met 3 maanden gratis OV te bieden. Ook blijven de huidige OV-chipkaart abonnementen voorlopig behouden en komt Qbuzz met nieuwe abonnementen binnen het nieuwe OV-betalen (OVpay). Tot slot geeft Qbuzz aan krachtige marketinginstrumenten in te zetten om de vervoersverdeling in Zuid-Holland Noord fors te beïnvloeden ten koste van de auto en ten gunste van het OV.

Haalbaarheid en risico's

Bij de implementatie van de nieuwe concessie spelen nog een aantal uitdagingen. De busproducent Van Hool is failliet gegaan, waardoor Qbuzz niet volledig met zero-emissie materieel kan starten. Er is een alternatief gevonden met bussen die op zijn vroegst medio 2025 instromen. De vergunning ten aanzien van de stalling en laadinfrastructuur in Gouda is nog niet rond en er spelen verschillende vraagstukken rondom het plan om een stalling te realiseren. Daarom zal de stalling niet voor de start van de nieuwe concessie klaar zijn. De gemeente is in gesprek met Qbuzz om te bekijken wat er nodig is om het realiseren van de stalling mogelijk te maken. Ondanks de vertraging geeft Qbuzz vooralsnog aan dat zij in staat is om de volledige dienstregeling uit te voeren per start van de concessie.

Tot slot

Over het algemeen gaan reizigers er in de gemeente Gouda door het nieuwe vervoeraanbod van Qbuzz op vooruit. Als Qbuzz de plannen maakt, wordt een goede basis gelegd voor verdere verbetering van het openbaar vervoer.

Het college van B&W gaat ervan uit de raad hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Zodra er verdere ontwikkelingen zijn met betrekking tot het openbaar vervoer zal het college de raad daar uiteraard over informeren.